

Aloita tästä

Johdanto Fiksu Koululaiseen

Kestävä kehitys ja jätteen syntyn ehkäisy ovat tärkeitä aiheita jo alaluokilla. Kulutamme luonnonvaroja enemmän kuin koskaan ennen. Jätteen syntyn ehkäisy tarkoittaa niitä toimia, joiden ansiosta jätettä ei synny lainkaan. Uuden opetussuunnitelman mukaan nämä teemat kuuluvat eri oppiaineisiin läpi koko kouluajan.

Fiksu Koululainen sisältää tehtäviä eri oppiaineisiin ja koostuu kolmesta polusta: Tavaramaailman houkutukset, Elinkaaren yllätykset ja Arjesta juhlaan. Aineistopankissa on taustalukemistoksi jännittäviä tarinoita, taustatietoa opettajalle sekä kuvia ja kalvoja opetukseen.

Alkuun pääset sanaristikolla ja matematiikalla. Tehtävien alustukseksi sopii tarina Vanhan lelukoiran salaisuus, Aineisto 3. Sen voi tulostaa Fiksu Koululainen -aineistosta, osoitteesta www.ytv.fi/fiksu, oppimassa-osiosta.

Oikeat vastaukset

Äidinkieli: MUISTA KOHTUUS

1. muovi, 2. suutari, 3. mainos, 4. heräteostos, 5. korjata, 6. lainata, 7. kertakäyttötuote, 8. kaatopaikka, 9. yhteinen, 10. muoti, 11. vuokrata, 12. puu, 13. uusi

Matematiikka:

a) 315 000 kpl, b) 630 kpl, c) 1575 kg ja d) 787,5 kg

*Aineiston on tuottanut YTV Jätehuollon Jätteen syntyn ehkäisy -projekti.
Hanke saa rahoitusta EU:n Life -ohjelmasta.*

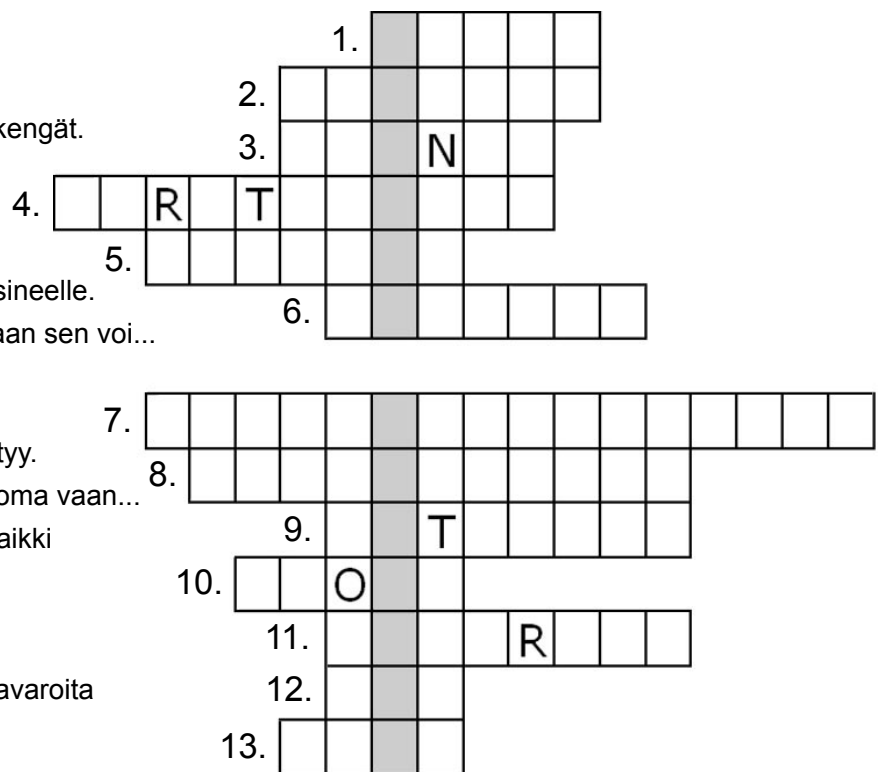

Äidinkieli: Sanaristikko

Jätteetöntä kulutusta on tuskin olemassa, mutta jätettä voi välttää monin tavoin. Luonnonvarat riittävät pidempään, kun tuotteet ovat pitkäikäisiä. Samalla myös kaatopaikkojen kuormitus vähenee. Ratkaise ristikko, niin saat tietää, mikä neuvo kannattaa muistaa tavaroita hankkiessa.

Kysymykset:

1. Leluissa paljon käytetty ja vaikeasti korjattava materiaali.
2. Henkilö, joka korjaa rikki menneet kengät.
3. Kehottaa kuluttajia ostamaan lisää uusia tuotteita.
4. Hankitaan hetken mielijohteesta.
5. Tämän voi tehdä rikki menneelle esineelle.
6. Kirjaston kirjaa ei osteta omaksi, vaan sen voi...
7. Lautanen tai muki, joka käytetään yleensä vain kerran.
8. Alue, jonne kaikki pois heitetty päätyy.
9. Yhdessä omistettava tavara ei ole oma vaan...
10. Määrää usein sen, että ostamme kaikki samanlaisia vaatteita.
11. Kaikkea ei tarvitse omistaa itse. Esimerkiksi elokuvia voi myös...
12. Kestävä luonnon materiaali, josta tavaroita tehtiin ennen vanhaan.
13. Vanhan ja käytetyn vastakohta.

Matematiikka: Laskuja paperista

Suomi on yksi paperinkulutuksen huippumaita. Jokainen suomalainen kuluttaa paperia yli 210 kiloa vuodessa. Saksassa määrä on 190 kg, Kreikassa 90 kg, Virossa 50 kg ja Intiassa 4 kg. Paperia kuluu usein aivan turhaan eikä sen säästäminen ole vaikeaa. Huomattavat säästöt saadaan mm. siirtymällä kaksipuoliseen kopiointiin ja tulostukseen. Myös paperin kääntöpuolen hyödyntäminen muistiinpanoihin on oiva keino säästää paperia.

1. Tee diagrammi eri maiden asukkaiden paperinkulutuksesta.
2. Laske.
  - a) Riisi (= yksi pakkaus) sisältää 500 arkkia kopiopaperia. Kuinka monta arkkia paperia oppilaat kuluttavat lukuvuoden aikana (9 kuukautta), kun koulussa on 700 oppilasta ja jokainen heistä kuluttaa paperia 50 arkkia kuukaudessa?
  - b) Kuinka monta pakettia eli riisiä paperia kuluu lukuvuodessa?
  - c) Yksi riisi painaa 2,5 kg. Kuinka monta kiloa paperia kuluu lukuvuodessa?
  - d) Kuinka monta kiloa vähemmän paperia kuluisi lukuvuoden aikana, jos siirryttäisiin kaksipuoliseen kopiointiin/tulostukseen?

Lisäkysymys: Etsi muita keinoja säästää paperia koulussa.